

ROLUL PĂRINȚILOR ȘI CADRELOR DIDACTICE ÎN PREVENIREA MANIFESTĂRILOR VIOLENTE ALE ELEVILOR

REFERAT

Prof. înv. primar Vișan Niculina – Ionica
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Pitești, jud. Argeș

Pentru majoritatea părinților, a ajunge să-i înțeleagă pe copii reprezintă o lucrare de o viață întreagă, pentru că fiecare copil este diferit în mod unic. Dacă un copil se simte neînțeles, respins și manipulat, aceasta poate dezvolta cu ușurință în el trăsături negative și, foarte adesea rezultatul va fi: amărăciune, conflict, răzvrătire prin violență.

Adesea, copilul devine agresiv fizic atunci când nu este înțeles de ceilalți. Vrea să intre într-un cerc de prieteni sau își dorește ce are altcineva, da nu-i poate face pe ceilașă înțeleagă acest lucru. Multe agresivități dintre copii apar între cei de vârste diferite, când cel mai mic mai puțin agresiv. Unele dintre aceste agresivități par a fi cauzate de lipsa de pricepere a copilului mai mare de a face pe cel mai mic să-i înțeleagă cuvintele.

Comportamentul agresiv se poate modela, dar pentru aceasta trebuie să-i înțelegem mai întâi pe copii, să înțelegem de ce au astfel de probleme. Copiii ignoră adesea ceea ce spun profesorii sau părinții („Nu mai lovi!”) și continuă să facă ceea ce au văzut că fac unii dintre ei (lovesc). De exemplu, D.V., elev în clasa I, atunci când se supără dintr-un motiv oarecare, apucă primul lucru îl găsește la îndemână și lovește cu el. Când s-a adus acest fapt în atenția mamei, aceasta a explicat că exact așa se comportă și tatăl lui atunci când este nervos. Realitatea a demonstrat că, în majoritatea cazurilor, copiii învață să devină violenți urmărind scenele de agresivitate prezente în diferite filme și chiar programe de desene animate. Ei chiar își depășesc modelele, inventând gesturi și acțiuni mai violente decât cele pe care le-au văzut.

Este întotdeauna mai bine să-i împiedicăm pe copiii noștri să devină agresivi. În acest sens este important să înțelegem și să lucrăm cu emoțiile negative ale unui copil într-un asemenea mod, încât comportamentul acestuia să nu devieze. Problemele emoționale profunde și de durată sunt complexe și necesită, de obicei, nu doar răbdare și înțelegere din partea părinților, dar și terapie și consiliere specializată, din partea unui psiholog.

Trebuie să ne aducem aminte că a aduce pe lume un copil nu este totul, trebuie să-l ajuți să se formeze, să-i fii alături, să-i arăți că există și lucruri frumoase în lumea asta agitată. Trebuie să-l ajuți să supraviețuiască și altfel, nu numai prin forța pumnului. Ce să înțeleagă un copil care ajunge la școală și e terorizat de un copil, sau e bătut sau jignit de altul?! Acesta ar trebui să fie un proiect pentru toată țara în care ar trebui să fie implicați pe aceeași linie întâi nu numai profesorii și elevii, ci și părinții.

Suntem fericiți când copilul nostru este la calculator! Dar câți dintre noi verifică ce fac ei de fapt în fața calculatorului? Ce conțin jocurile care sunt vândute cu coperte atrăgătoare? Ce personaj îl atrage din acele jocuri și de ce? Suntem foarte ocupați în a asigura o viață bună nouă și copiilor noștri, dar trebuie să învățăm să avem zilnic timp și pentru ei. Nu e de ajuns să întrebăm „Ai fost la școală?”, „Cum a fost?”, și se răspunde „Bine” și când ar vrea să-ți mai spună ceva, tu, ca părinte, să-i întorci spatele și să-i spui că mai ai de făcut mâncare, de urmărit nu știi ce emisiune, etc.

Copilul trebuie respectat și iubit...

Violența tinerei generații este expresia vulnerabilității acesteia, a confuziei, a neliniștii, a suferinței, a lipsei de repere în viață. Elevii care manifestă comportamente violente provin, de obicei, din familii dezorganizate sau cu situație materială precară, dar sunt și copii care fac parte din „familii bune”.

Ce-i determină pe aceștia din urmă să fie violenți? Părinții lor cred că au „tot ce le trebuie”(referindu-se la calculatoare, mașinuțe, dulciuri, etc) și nu le înțeleg comportamentul agresiv. Se impune deci consilierea acestor părinți pentru că manifestările violente ale copiilor provin uneori din dorința de a fi „băgați în seamă”. În zadar le oferă tot ce-și doresc dacă nu-și fac timp, cel puțin o jumătate de oră pe zi, să le asculte bucuriile și necazurile pe care le-au trăit în ziua respectivă, să le ofere un sfat, o mângâiere, să-i facă să simtă că părinților le pasă de ei.

Violența în general și violența în școală în special, este o realitate a zilelor noastre cu care ne confruntăm uneori fără să o percepem suficient. Ne-am obișnuit să sesizăm actele de violență sau agresivitate puternice, neacordând suficientă atenție celor minore, un gest, o vorbă, un fapt ce par a fi nevinovate la momentul respectiv, dar care pot duce la acte de violență majore.

Care dintre noi nu am aruncat uneori o vorbă mai dură la întâmplare, într-un moment de furie, de lipsa de auto-control, sau am făcut un gest, o glumă, ce ni se păreau lipsite de importanță, fără să conștientizăm impactul pe care acest fapt l-a avut asupra copilului respectiv, urmările?

- Dacă s-ar desfășura mai multe programe de prevenire și combatere a violenței, atât elevii, cât și cadrele didactice ar găsi căi pașnice de rezolvare a unor conflicte și ar avea un profund sentiment de siguranță în cadrul școlii și în afara acesteia.

- Dacă părinții ar petrece mai mult timp cu propriii lor copii, dacă ar verifica, urmări cu discernământ anturajul acestora, dacă le-ar acorda mai multă încredere, i-ar implica ca pe niște mici adulți în problemele familiei, atunci, probabil, comportamentul acestora se va schimba, vor deveni mai încrezători în propriile forțe și conștienți de importanța comportamentului propriu asupra viitorului lor.

- Dacă s-ar organiza mai multe activități extrașcolare, atunci ar exista o cale de a oferi și alte moduri de petrecere a timpului liber, de a-i feri cât mai mult de influențele negative.

Copiii trebuie orientați către activități extrașcolare cultural-artistice și sportive, (fotbal, handbal, teatru școlar, informatică, șah, dans modern, etc.) sau spre activități practice. Activitățile desfășurate la Palatul Copiilor pot fi de un real folos. Cu cât implicarea elevilor este mai vădită, cu atât schimbările lor comportamentale vor fi mai puternice.

Prin urmare, considerăm că activitățile extrașcolare, pentru care în ultima vreme nu ne prea găsim timp, sunt de o importanță majoră în educația elevilor noștri. Avem datoria, dacă vrem să-i smulgem influențelor nefaste, să găsim modalități de a le umple timpul liber și în același timp de a le cultiva și hrăni spiritul. Ar trebui să le picurăm în suflet adevăratele valori din muzică, dans, poezie, dacă dintr-o sută de elevi, zece vor învăța să iubească și să simtă muzica cuvântului, armonia sunetelor și a culorilor este un câștig mare pentru noi. Să nu ne transformăm copiii în roboți, în asimilatori de date și informații, uitând să le dezvoltăm imaginația, gustul pentru frumos, sensibilitatea.

Scopul general al activităților extrașcolare este creșterea gradului de adaptare a acestor copii la viața socială, mai exact, dezvoltarea autonomiei personale și sociale, a comportamentului în grup, creșterea stimei de sine și a stării de bine prin posibilitatea afirmării în grupul social; intensificarea implicării părinților în dezvoltarea elevilor.

„Dacă un copil trăiește în critică, va învăța să condamne pe alții.

Dacă un copil trăiește în ură, va învăța să lupte împotriva celorlalți.

Dacă un copil trăiește în ridicol, va învăța să fie timid.

Dacă un copil trăiește în rușine, va învăța să se simtă vinovat.

Dacă un copil trăiește în toleranță, va învăța să fie îngăduitor.

Dacă un copil este încurajat, va învăța ce este încrederea.

Dacă un copil este lăudat, va învăța să aprecieze.

Dacă un copil este corect tratat, va învăța ce este dreptatea.

Dacă un copil este protejat, va învăța ce este credința.

Dacă un copil este aprobat, va învăța să aibă încredere în sine.

Dacă un copil este tratat ca un prieten, va învăța să găsească dreptatea în lume.”

Dacă noi, dascălii, suntem hărăziți să pregătim aluatul societății pe care dacă îl frământăm prost nu crește, dacă e prea fiebinte cuptorul, se arde, și dacă e prea rece, aluatul se încheiază.

„Să îi ajutăm să crească sub ochii și prin grija noastră!

Să le permitem să exploreze universul din jur, să înfrunte riscul, fără a se pune, în pericol!

Să le oferim exemplul personal!

Să începem fiecare zi umplându-ne mintea și sufletul în ideea deschiderii spre lumină, în relațiile dintre oameni!

Să primim surâsul unui copil în care plutește un suflet de copil!

Să ne minunăm de raza sublimă din ochii unui copil!

Să primim toate aceste comori pe care copilul ni le oferă simplu, minunat, ca acele izbucniri ale primăverii, când parcă se deschide cerul ca să vină soarele!

Transformați-vă în ramuri! Transformați-vă în flori, și transformați-vă în fructe! Veți fi cântăriți la cules!”

BIBLIOGRAFIE:

Kuzma, K, 1985, *Înțelege-ți copilul*, Editura Viață și Sănătate, București;

Piaget, 1968, *Psihologia copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București;

Antoine de Saint-Exupery, *Citadela*, Rao International Publishing Company, București.